

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 13 Maja v. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest d. 6 maja.

O podróży J. C. M. gazety sanktpetersburskie zawierają dalsze doniesienia: D. 9 kwietnia o godzinie 2giej z południa CESARZ JEGOMOŚĆ szczęśliwie przybył do *Witebska*, na stacyi pocztowej przyjęty przez P. Jenerał Gubernatora witebskiego, mohilewskiego, smoleńskiego i kaluzkiego, jenerała porucznika Xiążęcia *Chowańskiego*; P. Gubernatora Cywilnego, niektórych urzędników wyższych i sądowych. Potem NAYJAŚNIEYSZY PAN, obeyrzawszy kompaniją, na straży u domu pocztowego stojącą, i Gubernatorowi cywilnemu, za dobrego stanu gubernii, w czasie przejazdu przez JEJGO CESARSKĄ MOŚĆ dostrzeżony, zadowolenie oświadczywszy, w pożądanym stanie zdrowia, w dalszą wyjechał drogę. — Dnia 11 około 2giej z południa w nayożądniejszym stanie zdrowia przybył JEJGO CESARSKA MOŚĆ do *Mińska*, i wysiadł do domu tamecznego radcy Izby skarbowey, radcy kollegialnego, *Altarda*, powitany przez Gubernatora Cywilnego, *Gieczewicza*, i przez czas, nim konie odmieniono, oglądał straż, u tegoż domu z garnizonu mińskiego stojącą, dla żołnierzy którey raczył darować 125 rubli. Po odmianie koni, w pożądanym stanie zdrowia, w dalszą podróż MONARCHA wyjechał. — D. 11 kwiet. około godziny 10tej wieczorem MONARCHA przybył do Swojem uszczęśliwić raczył majątność Hrabiego *Mórawskiego*, jenerała i kawalera, *Zausze* zwaną, o 10 wiorst od *Nieswiża* położoną, a dnia następnego wyjechał w dalszą podróż ku *Warszawie*. — D. 12 o 5tej wieczorem przybył J. C. M. do *Stonima*, i natychmiast w dalszą wyjechał drogę. — D. 13 o 2giej z południa przybył CESARZ JEGOMOŚĆ do *Prużanny*, oglądał 3cią kompaniją 24tej brygady artylleryi lekkiej dowództwa pólkownika *Perrena* 1go, a zadowolony dobrym porządkiem i czystością żołnierzy, rozkazał wydać żołnierzom po rublu, a ordonansowym po 2 ruble. Potym NAYJAŚNIEYSZY PAN pólkownikowi za dobry stan powierzoney mu kompanii, a marszałkowi *Moraczewskiemu* za dobry stan dróg, podziękowanie SWE oświadczyć raczywszy, w dalszą wyjechał drogę. — D. 13 o godzinie 5 wieczorem NAYJAŚNIEYSZY PAN przybył do *Kobrynia*, powitany przez jenerała porucznika Barona *Engelhardta* i głowę miasta. — Tegoż d. o godzinie 8 wieczorem, MONARCHA przybył do *Brześcia-Litewskiego*, a następnego rana o pół do 10tej w pożądanym stanie zdrowia wyjechał do *Warszawy*. (S. P. Z.)

Przez Naywyższy Ukaz J. C. M., datowany w *Warszawie* d. 19 kwietnia, Panna *Elżbieta Kuznickówna*, córka Senatora, naylaskawiey mianowana freyleyną dworu NN. CESARZOWYCH. (R. I.)

W i l n o.

Wileńskie Towarzystwo Dobroczytności, obawiając się w ominionym miesiącu kwietniu znaczny zasilek do kassy ubogich z teatru amatorskiego i kwesty wielkonocncy, niosąc nacylnsze podziękowanie Szanownym Osobom płci obojey, które to wykonały, niszcza się razem z obowiązku swego zawiadamiając Publiczność, iż przychod ogólny ze wszystkich 4rech reprezentacyi teatralnych uczy-

nił rubli srebrnych 1,964 kopiejek 75. Wydatku było na światło, muzykę, opłatę rzemieślników, posługi i dalsze potrzeby r. sr. 359 kop. 26. Pozostało czystego zysku na korzyść domu ubogich gotowych pieniędzy rub. sr. 1201 kop. 34. W dekoracyach i ubiorach r. 319 g. 15; w exemplarzach drukowanych poematu Armidy rub. 35. W ogóle zysku rubli srebrnych 1,605 kop. 49. — Kwesta tegoroczna, przez Szanowne Damy zbierana, wyniosła w ogóle po redukcji w jedno monet rubli srebrnych 1254 kopiejek 80. Tę pracę miłości chrześcijańskiej posługę dopełniły następujące Damy: JW. z Hrabów *Paców* Jenerałowa *Niesiołowska*, która zebrała w rozmaitey monecie rub. sr. 341 kop. 51½, JW. z *Xiążąt Radziwiłłów* *Chrapowicka* *Instygatorowa* *Litewska* złotem cz. zł. 2 rubli srebrnych 168 kop. 16, i assygnacyynych rub. 80, oraz obcey monety kursu niemającej sztuk 4, i obrączkę s kompozycyi 1; JW. z Hrabów *Platerów* *Tyszkiewiczowa* *Marszałkowa* złotem czer. zł. 3, rubli srebrnych 157, i assygnacyynych 120, przytym elementarz dziecinny, 2 pierścionki mosiężne i numer ołowiany; JO. *Xiężina* z *Wawrzeckich* *Giedroyciowa* rubli sr. 148 kop. 17, assygnacyynych 120 i złotem czer. zł. 3. JW. *Bergmanowa* profesorowa uniwersytetu rub. sr. 128 kop. 45, assygnacyynych 35, i złotem czer. zł. 2; JW. z *Bystramów* *Pleska* *Chorążyna* rubli srebrnych 163 kop. 10½ i assygnacyynych rubli 90.

Szanowne Damy i zacni Obywatele! dopełnicie ofiarę czulemu sercu tylko właściwą, w niem więc szukajcie nagrody waszych trudów, a otarte przez was lzy nieszczęśliwych i zabezpieczony im przytułek, droższe wam są zapewna nad wszelkie podziękowania, i pochwały.

G r o d n o.

Jeżeli kiedy płeć piękna nabywa rzetelnego prawa do holdu i uwielbienia całej powszechności, to wtedy nacylniej, gdy powodowana wrodzoną tkliwością i uczuciami serca, spieszy dla odtarcia łez cierpiącej ludzkości. Wzorem takowego poświęcenia się dla dobra nieszczęśliwych jest JW. *Katarzyna Bobiatyńska*, Gubernatorowa Cywilna *Litewsko Grodzieńska*, która wciągu zbyt krótkiego jeszcze pobytu swego w *Grodnie*, nie przestając na tajemnych dobrodziejstwach wielu biednym świadczonych, zebrała w ostatnim tygodniu wielkiego postu znaczną kwestę, wynoszącą zł. pol. 1,755 groszy 28 i rubli assygnacyynych 730, a także niemalą ilość zboża i różnych produktów, które razem z pieniędzmi do rozrządzenia Towarzystwa *Grodzieńskiego* *Dobroczytności* przesłała. Czyn tak szlachetny, przez nikogo dotąd w mieście tutejszém nienasładowany, ile z jedney strony przy szczupłych nader funduszach, ułatwia Towarzystwu środki do wsparcia wielu rodziny w nędzy pogrążonych, tyle z drugiey wkłada nań obowiązek złożenia w obliczu całej publiczności nacylnszego podziękowania dla Tey, która będąc wzorem i ozdobą płci swojej, tak skutecznie przyczyniła się do osłodzenia losu cierpiących. Oby błogosławieństwa nieszczęśliwych, którym niesie ratunek, zlały na nią obfite źródło pomyślności i szczęścia. Działo się na sessyi Towarzystwa *Dobroczytności* w

mieście Guberniemi Grodzień roku 1825 miesiąca kwietnia 18 dnia.

Za zgodność z protokołem świadczę: Stanisław Doliński Sekretarz Towarzystwa Grodzieńskiego Dobroczyńności.

Kowel dnia 29 kwietnia.

Obywatele Gubernii Wołyńskiej Powiatu Kowelskiego, przejęci uczuciem najwyższego szacunku i wdzięczności dla JW. Jenerał Majora i Kawalera *de Gervais*, przeszłego Komendanta Podolskiego piechotnego Półku, za spokojną tegoż przez lat siedm w Powiecie Kowelskim konsystencyą, nie przestając oraz cenić wysoki jego charakter i niepospolite przymioty, postanowili w publicznym piśmie złożyć podziękowanie, aby tym większy dać dowód, ile pamięć jego osoby i całego pobytu miła jest sercóm wszystkich Obywateli, i mieszkańców Powiatu Kowelskiego. Działo się w powiatowym mieście Kowlu dnia 16 lutego 1825. (tu następują podpisy 45ciu obywateli). O zgodności z oryginałem poświadczam, Kowelski Powiatowy Marszałek *Joachim Wkrzyński*.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 20 maja.

(z *Gazety Warszawskiej*).

NAYJAŚNIEYSZY CESAR i KRÓL opuścił dnia 17 b. m. na dni kilka Stolicę tuteyszą, dla zwiedzenia Województw Mazowieckiego, Kaliskiego i Płockiego.

Jego Królewicowska Mość, Xiążę *Oranii*, w podróży swej z Moskwy, spodziewany jest w Stolicy tuteyszej w końcu bieżącego miesiąca.

(z *Kuryera Warszawskiego*).

Ze wszystkich miast stołecznych województw Królestwa Polskiego donoszą, iż w nich jak nauroczyciey obchodzono doroczne święto Urodzin J. C. W. Wielkiego Xięcia KONSTANTEGO, dnia 9 b. m.

Wczora w swem mieszkaniu (niegdyś pałacu Branickich), JW. Rzeczywisty Tajny Radca, Senator *Nowosilców*, dawał świetny bal, który swą obecnością N. PAN zaszczycił raczył. Wszystkie znakomite osoby płci obojey obecne w *Warszawie*, były zaproszone. Główna wystawa pałacu, dziedzińca i brama od Nowego Świata, tysiącami lamp jaśniały.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Mowa JW. Marszałka Sejmowego w Izbie Poselskiej za powrotem z Senatorskiej. Prześwietna Izbo Poselska!

Zaszczyt przewodniczenia w tak świetnym rodaków kole, natchlubięszą staje się za życia mego ozdoba; lecz gdy zwazam: jacy Mężowie piastowali dostojność, którą mi obecnie Najjaśniejszy porucił MONARCHA; jak ważnem i trudnem jest jey powołanie; sprawiedliwą poczułem obawę, czy z podobnym skutkiem jak poprzedniey moi, spełnię życzenia KRÓLA i uwieńczę oczekiwania Narodu.

W Bogu tylko, co rad sprzyja dobrym chęciom, i przyjacielskiej usłudze Waszey, Szanowni Kollędzy! ufność całą pokładam. Wasze światło, dopełni bez wątpienia tego, co nieudolności mojej brakuje.

Pomyślność i szczęście kraju; oto wielki cel, który nas tutaj sprowadza, przedmiot najważniejszy, jaki ludzkość interessować może. Wazmy pilnie na szali mądrości pod naszą rozważę oddane wnioski, upatrujemy we wszystkim dobra ogólnego. Niechay tu niknie osobistość, wszystko ogółowi poświęcić należy; niechay głos czystey prawdy i przeświadczenia do umysłu i serca naszego trafia. Słowem, tu się stałmy zimnemi rozważaczami rzeczy, i jedna tylko namiętność, to jest: Miłość Ojczyzny i KRÓLA, niechay działania nasze ożywia.

NAYJAŚNIEYSZY MOŚCI XIAŻE! nie mo-

gę przewieść na sobie, abym CI w Imieniu Reprezentantów Narodu, nie wynurzył naglejszego hołdu podziękowania, jakie CI Polska cała za tyloliczne dowody TWOJEY, NAYJAŚNIEYSZY MOŚCI XIAŻE, przychylności Narodowi okazanej, niesie. Zaręczyć CI mogę za kochanych Ziomek, na których czele dziś postawiony jestem, niewygastłą wdzięczność i hołd uszanowania w sercach naszych.

Zakończając tę mowę, mam zaszczyt, stosownie do służącego mi prawa, zaprosić JW. *Turskiego*, Posła z Powiatu Płockiego na Urząd Sekretarza Sejmu. Przymioty twoje, Szanowny Kollęgo, i połączona zdolność z gruntownym charakterem, zjednały Ci niezaprzeczonej w publiczności szacunek! Wzywam Cię więc do wykonania przysięgi i do zajęcia mieysca swego.

G Ł O S'

JW. *Stanisława Piwnickiego*, Marszałka Izby Poselskiej, miąna na Posiedzeniu Izby połączonych dnia 13 maja 1825 roku.

NAYJAŚNIEYSZY KRÓLU

PANIE MÓY MIŁOŚCIWY!

Twoja, NAYJAŚNIEYSZY PANIE, nadzwyczajna łaska, którąś okazał nadając narodowi Naszemu byt polityczny, imie i swobody, w sercu każdego Polaka szczerzejszą wdzięczność wzbudzić i nieskażoną do WASZEY KRÓLEWSKIEY MOŚCI, wierność zaszczerpić zdołała.

Nie zasadzam ja na obfitych słowach wynurzenie uczuoiów dopiero wspomnionych, bo te częstokroć pozornemi bywają; serc naszych tłumaczem krótkie, lecz szczerze, będą wyrazy. Niosę Ci je, NAYJAŚNIEYSZY PANIE, w mojem, równie jak i w całej Izby Poselskiej imieniu. Wszyscy bowiem równie czujemy, że nie inna krew w żyłach naszych płynie, jak ta, która dawnych ożywia Polaków!

Oni rzetelne szczęście i honor opierając na przywiązaniu i wierności ku Królom i swojej Ojczyźnie, raz poprzysiężonyj Im wiary nieskażenie do ostatniey dotrzymywali chwili; tych torem postępować w całym przeciągu życia, jest jedynem usiłowaniem naszym.

Nie zawiodę NAYJAŚNIEYSZY PANIE Twojego we mnie zaufania; nie zawiodę oczekiwania moich współziomek; biorąc za przewodnika Twoją Mądrość i Wolę Najwyższą; za pomocnika, rady światłej Izby Poselskiej, mam nadzieję: że potrafiemy przyczynić się do ziszczenia wielkich Twoich NAYJAŚNIEYSZY PANIE, względem dobra kraju naszego, zamiarów.

M O W A

JAŚNIE WIELMOŻNEGO MOSTOWSKIEGO,

Ministra Spraw wewnętrznych i Policyi, miąna na pierwszey Sessyi Sejmowej, w Izbach złączonych.

Dnia 13 maja 1825 r.

PRZEMOŻNE powody wstrzymały zwołanie Zgromadzenia Narodowego: lecz jeżeli, jak wszystko spodziewać się dozwala, z obrad jego wynikną prawdziwie i powszechnie użyteczne Ustawy, czas upłyniony w heczynności, nie będzie bez korzyści; a Sejm terazniejszy stanie się tym znakomitszy, że opóźniony. Zebranie czynności rozmaitych gałęzi Władzy wykonawczej, i wystawienie położenia Królestwa, obemnie zatém tą razą, dłuższy przeciąg czasu w szczuplejszym stosunkowo obrębie. Wszakże ten obraz nie będzie mniej wierny, przeto że ścieśniony. Słusznie tu przypomnieć należy, iż obok postrzeżeń i żądań w poprzedzającym składzie seymowym oświadczonych, żadne odwołanie przeciwko szczegółom objętym w Sprawie Mu zdanej, mieysca nie miały; bo czyny zaprzeczające się nie dają. Dzisiay, w zupełnym używaniu głębokiego pokoju; pod rządem MONARCHY, chcącego wszystko osobiście sprawdzać, którego potęga nie potrzebuje posiłku uludzeń, i którego widoczny pożytek, zgodnie z czystą serca skłonno-

ścią, znajduje się całkowicie w bezpieczeństwie i powodzeniu rozlicznych narodów berlu JEGO poddanych; ponowię z rzetelnością dalszy ciąg tego Obrazu, nie tając, równie jak nie przesadzając działanego dobra; nie przecząc złego i nieukrywając powodów, dla których trwanie jego przedłużyć się mogło.

W Y Z N A N I A

RELIGIYNE I OŚWIECENIE PUBLICZNE.

W skutek wyroku Królewskiego, przepisującego niektóre zmiany w organizacji Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego, przydana została Sekcja Duchowna, zajmująca się szczególnie potrzebami Duchowieństwa Rzymsko-katolickiego, oraz dozorem karności wewnętrznej, a mianowicie klasztornej. Niektóre parafie dla dogodności, odmiennie ograniczone zostały, a wznrastająca liczba rękodzielników wyznania ewangelickiego, pociągnęła za sobą potrzebę utworzenia szesnastu nowych parafii: wystawiono kilka domów, służących na obrzędy i mieszkania Pastorów tego wyznania. Zgromadzenia żydowskie, przyzwoicie urządzone zostały, przez zniszczenie Kahałów, i przez ustanowienie 327 dozorów bóżniczych.

Naglesze naprawy gmachów kościelnych uskutecznił; nowy Kościół Katedralny wystawiono w Suwałkach. Przepisy, dotyczące się układowo zamianę dziesięcin wytycznych na pieniężne, dokładniej urządzone: z 4599 układow w tym względzie, 2,590 jest potwierdzonych; pozostałe wymagają niektórych sprostowań. Dobra, po zniesionych Instytutach są sprawdzone i w długoletnie dzierżawy puszczone: milion 126 553 złotych, użyto na uiszczenie długów tychże Instytutów.

Fundusze wyznaczone na Oświecenie publiczne przyniosły w ciągu 4ch lat od 1820 do 1824, sześć milionów 536,509 złotych, a z opłat pobieranych od uczniów szkół publicznych weszło 895,754 złotych; tych ostatnich użyto na opłacenie kollaratorów, na nabycie książek, instrumentów fizycznych i matematycznych, oraz na zbiory historyi naturalnej dla szkół publicznych.

Wystawiono na dziedzińcu uniwersyteckim dwie obszerne budowle, przeznaczone na składy Sztuk pięknych, Zoologii, Fizyki i na audytorya. Obserwatorium ukończone, i opatrzone w doskonałe instrumenta astronomiczne, wykonane przez *Reichenbacha*. Obok tego gmachu, ogród botaniczny, może być chlubnie policzony pomiędzy zakłady tego rodzaju odznaczające się w Europie, tak pod względem pięknego położenia, jako też i ilości roślin, dziś już przeszło do 10 000 gatunków doprowadzonej. Biblioteka uniwersytetu, ciągle publiczności otwarta, codziennie prawie się powiększa: a teraz około 150,000 tomów posiada, między którymi znajdują się rzadkie i kosztowne dzieła. Zbiór zoologiczny do 25,000, gabinet rycin blisko do sta tysięcy przedmiotów zawierają. Gabinety: fizyczny, mineralogiczny, wzorów gipsowych, lekarski, systematycznie urządzone, nieustannie się powiększają. Drukarnia i prassy litograficzne zaprowadzone są przy Uniwersytecie. Towarzystwo elementarne, zajmuje się examinowaniem i przypuszczeniem uczniów, jako też kandydatów na profesorów, i osób pensye prywatne utrzymujących. Otworzono przy Uniwersytecie kurs teoretyczny i praktyczny budownictwa dróg i mostów; ustanowiono instytutu kliniki i sztuki położniczej, seminaryum na nauczycieli do szkół wyższych. Z chlubą tu powiedzieć można, że większa część wakujących katedr, osadzona już została przez Polaków, którzy się kosztem rządowym za granicę doskonalili. Instytut głucho-niemych otrzymał fundusz na utrzymywanie 12 uczniów ubogich do różnych rzemiosł się przykładających. Szkoły niedzielne dla dzieci rzemieślników, otworzone zostały w wielu miastach Królestwa. Ubior jednostajny, przepisany jest dla wszystkiej uczącej się młodzieży.

Załować potrzeba, iż szczupłość funduszów rządowych, tudzież ubóstwo terażniejsze klasy rolniczej, łącznie pomiędzy nią wstrzymały roz-

szerzenie tej nauki elementarnej, która, nie odrywając od właściwego stanu, daje użyteczną oświatę dla znalezienia w nim dobrego mienia i stosownej szczęśliwości. W takim zakresie, znajduje i ogranicza się rzeczywisty dług społeczeństwa: trudno bowiem zataić, że oświecenie liberalne i obszerniejsze, ofiarowane ubogiemu, podczas, kiedy nie można mu zapewnić zastosowanego w przyszłości losu, stałoby się dla niego sidłem i przygotowało niedolę. Nauczałoby go przyjemności, których osiągnąć nie zdoła, wzniecało żądze jakich zaspokoić nie może, zatruto i zaburzyło dni jego jadami zawiści i niechęci. Tak, powstaje i wzmagą się nieupodobanie własnej doli, chęć obłądna doświadczenia wszelkich stanów bez ustalenia się w żadnym; i już od dzieciństwa człowieka można przewidzieć gromadzące się burze, które w późniejszym wieku zdolają zatrasnąć albo obalić społeczeństwa składy. Jeżeli więc podobne okniecie namiętności młodego pokolenia, w przedłużonym czuciu odzywać się musi; jeżeli poniekąd wyjaśnia przeszłość; użyteczną jest rzeczą, czerpać w niej dla przyszłości przestrogi.

Okoliczności obecne nastęrczyły niektóre poprawy w rozkładzie nauk i w zakresie szkolnym. Zaprowadzono dozór ogólny, czuwać mianowicie mający nad zachowaniem i moralnością religijną uczniów. Tym sposobem, weześniej wzmagać się ma to rozeznanie, które, nie tłumiąc światła, umie je oceniać i zabezpieczać na trwałych zasadach dobrej obyczajności. W istocie, któż zdoła przewidzieć rozmaite ludzkiego rozumu, to świetne, to ciemne zmiany, lub trwanie ich wrażeń przemijających! Kto może w przyszłości wykryć jego nowe, bądź nauczania bądź obłądy?

Lecz podczas kiedy się życzenia ludzi krzyżują i omylają, cywilizacya oparta na moralności, postępuje coraz, mimo czasy i zawady, niekiedy odwracając i zatrzymując się kilka chwil zaledwie, na zboczenia nierządu, na skargi przesądów, albo na wyniosłości urazy. Tak, kolejne rozwijanie towarzyskiej oświaty, wystawia zawsze obszerny i pocieszający widok. Jeżeli, jak to powiedziano, rozum ludzki w linii tylko spiralnej postępuje, wzrost i popęd jego, nie mniej przeto są rzeczywiste. Bądź z czasem i porządkiem posuwa się na cięciwie zbliżającej go do siedliska światła i wolności; bądź prowadzony burzliwemi chuciami, pędzi na zakręcie zwijającym się w ciemnościach; zawsze nieustanne jego mozoły, jego długie dni utrapienia i krótkie chwile szczęśliwości, jego szlachetne zamiary i próżne usiłki; zarówno ostrzegają i zapewniają go, iż jest cel, do którego dobroć Naywyższej Istoty, dążyć mu dała; który przeczuwając mu na tej ziemi dozwoliła, a który w innym i przyszłym istnieniu, będzie mógł pojąć, dostrzedz i osiągnąć.

Cenzura jeneralna pism zagranicznych i narodowych ustanowiona została przy Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego, pod bezpośredniem dozorem Rady Stanu Dyrektora Oświecenia.

(Dalszy ciąg mowy nastąpi).

FRANCYA.

Paryż dnia 3 maja.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Król Jmć wezwał Hrabiego *Boulogne*, arcybiskupa w *Troyes*, i Para Francyi, aby się znajdował na koronacyi w *Rheims*.

Izba Parów wybrała d. 29 z. m. deputacyą, złożoną z 21 członków, która wraz z biórem i wielkim referendarzem Izby ma być obecną na koronacyi królewskiej w *Rheims*.

Jeden z tutejszych dzienników pisze, iż gdy *Henryk IV*, w roku 1597 zwołał stany krajowe w *Rouen*, ustanowiono w całej Francyi podatku 30 milionów liwrów. Gdy *Ludwik XVI*, przed 40 laty zgromadził stany, dochody publiczne rachowano 430 do 440 milionów liwrów. Teraz dochody te powiększyły się do 1500 milionów.

Izba deputowanych, Dnia 30 z. m. ukończy-

ły się obrady względem pojedynczych artykułów projektu do prawa o budżecie z roku 1825 i przyjęto je. Na wniosek atoli Pana *Mestadier* zastrzeżono przy 4tym artykule, aby mimo tego na następnem posiedzeniu Ministrowie podali rachunki wydatków na woynę hiszpańską i obrachunek z generalnym liwerantem.

(z *Kuryera Warszawskiego*.)

Ubiór koronacyjny Króla Francuzkiego jest następujący: Kaftan z karmazynowego atlasu, ozdobiony złotemi galonami, który jak i koszula w tych miejscach będzie miał otwory, gdzie Król odbierze namaszczenie; długa suknia z lamy srebrnej, czarna toga ozdobiona sznurem dyamentowym, sandały z fioletowego axamitu haftowane w lilje złote, Tunika i Dalmatyka (suknie podobne do ubioru mszalnego) i nakoniec płaszcz królewski z fioletowego axamitu haftowany w złote, lilje, podszyty gronostajami; oprócz tego jest zrobiony dla Króla ubiór Wielkiego Mistrza orderu *ś. Duchy*, który po koronacji nosić będzie; ten ubiór składa się z kaftana, z rękawami w bufy, nazywany *Reingraf*, z jedwabnych pantofli, trzewików i płaszczka wielkiego mistrza.

Xiężna *Borghese* z domu *Paulina Bonaparte*, rodzona siostra *Napoleona*, umarła w Rzymie, mając lat 46.

Król Francuzki darował dnia 5 b. m. korpusowi żandarmeryi paryzkiej, chorągiew i sztandar, które w kościele *N. P. Maryi* przez arcy-biskupa paryzkiego poświęcone, a po mszy temuż korpusowi oddane zostały. Korpus *Ogniowy Paryża* dostał także chorągiew od Króla.

Dwór królewski wyjechał dnia 6 b. m. do *St. Cloud*.

Król Francuzki wezwał burmistrza miasta *Strazburga*, aby znajdował się w czasie koronacji; prezydent i sekretarze 4 akademii, z których się składa królewski instytut Francyi, odebrali podobneż wezwanie.

ANGLIA.

Londyn dnia 30 kwietnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Słychać, iż Lord Kanclerz odwiedził niedawno Pana *O'Connel*, a z oświadczeń jego wnosić można, iż bardziej, niż się dotąd zdawało, sprzyja nadaniu swobód katolikom.

Bank wystawił Ministrom naszym niebezpieczeństwo, jakie pochodzić może z większego ułatwienia przywozu towarów zagranicznych; przez to bowiem coraz więcej złota wyprowadza się z kraju, i bank musiałby znowu wstrzymać wypłaty gotowemi pieniędzmi.

Ogłoszono tu od razu 30 traktatów, z których pokazuje się, iż 30 krajów wschodnio-indyjskich uznało zwierzchniczą władzę Anglii. Naydawniejszy z tych traktatów zawarty jest w roku 1819, a naynowszy d. 6 marca roku zeszłego 1824. Przestrzeń, którą te kraje obeymują, rozciąga się od Arabii do królestwa *Awy* i od *Tibetu* do *Przylądka Komorińskiego*. Liczba tych krajów może się jeszcze powiększyć przez wypadki woyny z Birmanami.

Izba niższa. Gorliwość większej części członków izby, w popieraniu bilów, dogodnych katolikom irlandzkim, okazała się także wczoraj, gdy Lord *Lewison Gower* wniósł, aby skarb opłacał duchowieństwo katolickie, wystawując środek ten jako sprawiedliwy i zgodny z polityką. Przykro bowiem wieśniakowi irlandzkemu, dawać dziesięciny na utrzymanie kościoła obcej religii, i razem obmyślać fundusz dla własnego swego duchowieństwa. 250,000 funtów szt. (10 milion. zł. pol.) wystarczać może rocznie na pensyą dla 4 Arcybiskupów po 1,500 funt. szterl. (60,000 zł. pol.); 22 Biskupów po 1000 funt. szt. (40,000 zł. pol.); 26 Dziekanów po

500 funt. szt. (12,000 zł. pol.); 200 Proboszczów po 200 funt. szt. (8000 zł. pol.); 800 Proboszczów po 120 funt. szt. (4800 zł. pol.) i 1000 Xięży po 60 funt. szt. (2,400 zł. pol.). Większość 205 krések przeciwko 162 postanowiła, aby bil w tey mierze podany, pierwszy raz przeczytano.

— Dnia 4 maja. —

Dnia 1 b. m. dał Król Jmć wysłuchanie Xiężęciu *Northumberland*, Lordowi kanclerzowi i hrabiemu *Munster*. Wspomniony Xiężę pożegnał Monarchę i z małżonką swoją udał się onegdaj do *Paryża*.

Dnia 2 b. m. spadła nagle cena papierów nasyżych skarbowych, lecz wkrótce potem się podniosła, co pochodziło z licznych zatrważających pogłosek, jako to, iż z powodu mowy Xiężęcia *York* powstaną wielkie rozruchy w Irlandyi, iż Parlament będzie rozpuszczonym, iż zaydzie odmiana ministrów, iż bank został zniewolony do wstrzymania wypłat gotowizną i t. d. Gazeta tutejsza *Goniec* okazuje bezzasadność takowych wieści.

Pan *Canning* tyle już wyzdrowiał, iż za radą lekarzy swoich, wyjechał onegdaj na niejakı czas do *Cambeood*, majątności hrabiego *Liverpool*. Osobliwszem jest zdarzeniem, iż oba naywięksi obrońcy nadania swobód katolikom, Panowie *Canning* i *Francis Burdet*, zachorowali w stanowczey chwili, kiedy okoliczność tę wniesiono w Parlamencie.

NIDERLANDY.

Bruxella dnia 8 maja.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

P. *Bagot*, nowy poseł angielski, miał onegdaj wysłuchanie u Króla Jmci, i złożył list wierzitelny.

Baron *Zuylen de Nyevelt*, mianowany nadzwyczajnym posłem naszym przy Porcie *Ottomańskiej*, wyjechał d. 3 b. m. do *Marsylii*, zkąd na okręcie popłynie do *Stambułu*.

WŁOCHY.

Od granic włoskich dnia 30 kwietnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Przybył już do *Medyolanu* orszak Króla Jmci *Neapolitańskiego*, złożony ze 100 osób.

Xiężę *Blacas d'Aulps*, nadzwyczajny poseł francuzki przy dworze neapolitańskim, wyjechał d. 22 b. m. z *Rzymu* do *Medyolanu*.

UW I A D O M I E N I E.

Gdy w pierwszym półroczu r. t. prenumeraty *Kuryera Litewskiego*, tak się zdarzyło, że kilku PP. Prenumeratorów, dla bardzo spóźnionego zapisania, nie mogło otrzymać wszystkich numerów tey gazety; przeto Redakcyja, pragnąc we wszystkich względach stać się, jak naydogodniejszą Szanownym swym Prenumeratorom, a zatem i w dostawieniu zupełności numerów każdemu, uprasza naymocniej, a żeby chcący mieć tę gazetę na 2gie półroczu roku bieżącego, raczyli zapisać prenumeratę wcześniej przed dniem 1 lipca nadchodzącego, która przymuje się w Wilnie: w *Expedycyi Gazetney Głównego Pocztańtu Litewskiego* i w *Redakcyi*, a po *Gubernijach* i *Powiatach*, we wszystkich *Kantorach* i *Expedycyach pocztowych*. Cena półroczna zwyczajna srebrem rubli siedm.

Dziennik Wileński, zaczynając od Nru 5go, do końca roku bieżącego, co miesiąc powiększony będzie od 2ch do 3ch arkuszy druku, z dodaniem potrzebnych rycin, przeznaczonych wyłącznie ogłoszaniu rzeczy, należących do gospodarstwa wiejskiego, fabryk, rzemioł, sztuk i przemysłu, ceny prenumeracyjney nie podnosząc, która jest na rok: bez przesyłania pocztą rubli srebrnych sześć, z przesyłaniem przez pocztę rubli srebrnych ośm, i przymuje się w Wilnie: w *Expedycyi Gazetney Głównego Pocztańtu Litewskiego* i w *Redakcyi*; a po *Gubernijach* i *Powiatach*, na wszystkich *Kantorach* i *Expedycyach Pocztowych*.

Pozwolono drukować. Z polecenia *JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora* *Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.*

w *Drukarni Redakcyi.*

Wilno dnia 13 maja v. s. 1825 Roku.

1. Urodzony Daniel Essen Obywatel w mieście Kownie i odstawni Poręcznik wojsk Rosyjskich czyni niniejsze oświadczenie w rzeczy następnej: iż brat rodzony oświadczonego Krzysztof Wilhelm Essen oddaliwszy się z domu lat temu kilkadziesiąt od rodziców, służył w półkach wojska Praskiego i był officerem, a stąd przeniósł się do wojska Rosyjskiego, temu lat może być 40 mniej więcej, i w tymże wojsku Rosyjskiem dosłużył się rangi Jenerała, a jak dało się słyszeć oświadczonego przemieszkiwał czyli też miał czynność lub konsystencyą swoją w mieście Moskwie, i tam już miesiący kilka temu iak ukończył swe życie, i to dochodzi wieści oświadczonego, że dorobił się znacznego majątku tak w summach pieniężnych, ruchomości wszelkiej, iako też i srebro: prócz tego, konie, pojazdy, różne fanty i drogie kamienie, niemniej domy i kamienicę miał w mieście Moskwie, a schodząc z świata nie czynił Testamentu ani też żadnego rozporządzenia. Zatem oświadczonego pozostałości wszelkiej jest prawnym sukcesorem a pryncypalnie jako brat najmłodszy w myśl praw krajowych drogą krwi naturalnego spadku najbliższym jest w rodzeństwie. Gdyby zatem pozostały majątek zeszłego brata Jenerała Essena nie został przez kogo ustronnego zagarniętym i roztrwonionym, i aby całkowity fundusz onego był za wiedzą tamczney zwierzchności opisany i zarejestrowany, oraz opieką należytą administrowany, nim oświadczonego z dowodami słusznymi przybędzie przed całą publicznością najsolenniej manifestuje się.

Daniel Essen Por. W. Ross. Roku 1825 mca maja 11 dnia. Przed Aktami Grodzkimi powiatu Wilnego stawając obecnie WJPan Daniel Essen Poręcznik wojsk Ross. takowe oświadczenie do protokołu wpisać podał i w onym własną ręką podpisał się. Przyjąłem Regent Andrzej Towiański.

Roku 1825 mca maja 11 dnia. Takowe oświadczenie Redakcyja Kuryera Litewskiego do Gazety umieścić może.

Sędzia Grodz. Wilenski Antoni Pomarnacki

1. Niżej podpisany nabywca w roku 1814 od WW. Adama Bernarda i Anny z Wołodkowiczów Obuchowiczów Sęst. Ziem. Mozyrskich za summę 145,000 złotych, folwark Maluszyce w Picie Nowogrodzkim w Gubernii Grodzieńskiej w gruntach urodzajnych i we wszelkich wygodach położony, z chat 24rechi ciągłych, i 3ch kontników składający się, na ulepszenie ktorego na erekcyje budowli i na zapomogę włościan złotych 24,000 gotowej summy wydatkowałem, gdy wyprzedać ony postanowiłem i w tym celu robiąc wszelkie dla mających się zdarzyć kontrahentów bezpieczeństwo, uczyniłem w aktach Ziem. Nowogrodzkich oświadczenie, zapowiadające otwarcie i rzetelnie, że tylko mam długi złch 79,745 i gr. 10, dopiero więc przez gazetę mam honor wezwać tak życzących wejść ze mną w układ, o nabytie rzeczzonego majątku Maluszyce, jako

też wszystkich pretensorów, iżby raczyli do mnie się zgłosić i objawić swoje dopominki, inaczej bowiem po wyprzedaży Maluszyce nowy nabywca niebędzie obowiązany do żadney pretensorom moim bonifikaty, ja zaś dziedzic mieszkam w majątku Onniewiczach o wiorst 9 od miasta Nowogrodka położonym. Datt. 1825 r. mca maja 5go dnia.

Hipolit Sobolewski Pułkownik wojsk Rosyjskich i Kawaler.

Roku 1825 mca maja 4 dnia. Na Sądach JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Grodzkich powiatu Nowogrodzkiego stawając osobiscie WJP. Ignacy Jachowski adwokat subsseliów tegoż powiatu niniejsze oświadczenie do Akt podał. Przyjęliśmy i że takowe może być umieszczone w Gazecie Kuryera Litwego poswiadczamy.

Leopold Jabłoński Grodzki Nowogrodzki Sędzia.

Jan Bohdanowicz Grodz. Nowogr: Sędzia. Józef Siemiradzki Pisarz Grodzki powiatu Nowogrodzkiego.

Ze jest zgodno w Aktach swiadczę Antoni Baranowicz G. P. N. Regent.

1. Przewodnictwem Remissy Sadu Ziemskiego ptu Rosieńskiego w roku 1824 lipca 25 dnia zakroczony; Sąd Taxatorsko - Exdywizorski na uczynienie zadosyć Kredytorom W. Felicjana Aramowicza Sędziego Granicz. ptu Rosieńskiego destynuowany, zareassumowawszy dnia 3 listopada 1824 roku w mieście powiatowym Rosieniach Sądownictwo; już niepojednokrotnie czynił odkłady, gdy bowiem (prócz wprowadzoney pretensyi W. Dombrowicza) dalsi Kredytorowie swoich stosunków do rekognicyi nieprzedstawili, i żądanych przez nich Aktów nieuzupełnili, dla tego dnia 2 maja przez rezolucyą postanowioną, czynność swoją do dnia 1 następującego czerwca odroczył, od jakowego terminu do dnia 10 tegoż miesiąca, zajmować się będzie słuchaniem sprawy, poczem ostatecznie wzięść sprawę do namowy zadeklarowawszy, ażeby w tym przeciągu czasu wszystkie strony interessowane jawiły się w mieście Rosieniach, i protensorstwo swoje do masy przedstawiły oraz potrzebne Akta zaskutecznie zapowiadając, że na niejawione pretensye stosownie z przepisem Remissy amissyą zapisze, przez niniejszą awizacyą trzykrotnie w Gazecie Kuryera Litewskiego zamieszczającą się też strony zawiadamia.

Alexander Bohdanowicz Sędz. Ziem. P. R. Konstanty Lutkiewicz Sędz. Ziem. P. R. Wincenty Ostrowski Sędzia Ziem. P. R. Ignacy Jatowt Regent Ziem. P. Rosien.

1. Roku 1825 mca maja 11 dnia. Niżej piszący się ma za obowiązek uwiadomić i ostrzedz publiczność, że syn jego Tellesfor Użłowski oddany tu w mieście Wilnie na aplikacyą dla weyścia w sztacką służbę i opatrzoney we wszelkie od rodziców stanowi właściwe potrzeby, przez popędlivość niedoświadczonego wieku chwytając się zasad przeciwnych prawu i moralności, w ciągu nie spełna jednego roku

pokazał się, że może być szkodliwym społeczeństwu i samemu sobie nie użytecznym, dla niezmierny skłonności zobowiązania sobie u drugich różney w fantach i gotowym groszu pożyczki, i wydawaniu kart karteczek i rewersow pod imieniem Władysława i innym za jedną rzecz we troje i czworo przyznawanych, żeby przeto tak w mieście Wilnie jako i na prowincyach gdzieby się tylko on znajdował publiczność uwiedzioną nie była, że Oyciec jego nie posiadając antecessorskiego ani spadkowego majątku nie jest obowiązany ku odpowiedzi i wypłaty takich i tym podobnych synowskich debitow, i żadnego dlań teraz i w następność niema i nie zostawi funduszů oświadczając i to do trzykrotnego opublikowania w gazecie Kuryera Littgo podając własney ręki podpisem stwierdza.

Lucysz Uzłowski Sędzia Gran. Ptu Słuck. Roku 1825 mca maja 12 dnia. Przed Aktami Grodzkiemi ptu Wilenego stawając osobicie WJP. Lucysz Uzłowski Sędzia Gran. ptu Słuckiego takowe oświadczenie do Protokółu wpisać podał i w onym własną ręką podpisał się.

Przyjąłem Regent Andrzej Towiański.

Takowe oświadczenie może Redakcyja w Gazecie Kuryera Littgo pomieścić. Sędzia Grodz. Wilen. Antoni Pomarnacki.

1. Na dniu 9 idącego roku i miesiąca zbiegł z klasztoru XXty Kanoników Lateraneńskich przy Kościele św. Apostołów Piotra i Pawła będącego, poddany folwarku funduszowego tychże XXty Jakientarz w Powiecie oszmiańskim Jerzy Karawecki zabrawszy z sobą surdutów szaraczkowych dwa sukna cienkiego, jeden samodziłowy szaraczkowy, płaszcz nowy szaraczkowy, kołdrę bajową, czapkę granatową okrągłą, chustkę różową i białą kamizelkę sukieną ciemną, dymkowe białe maytki płócienkowe, kurtkę samodziłową, dyament sklarski, piśać i czytać po polsku i po rossyysku umie, posiada umiejętność mularki i szklarstwa oraz inne; przymioty jego są następane: wieku lat 30, wzrostu małego, szczupły, twarzy pociągławey z dwoma jamkami po bokach, nosa orlikowatego, oczu światłych, włosy ciemne, wąsik czarny, głosu cienkiego. Nadto okazało się, iż zaginał w klasztorze wyjęty w tym roku z Akt Ziem. Wilen. vidimus dekretu wywodowego familii Stankiewiczów, który mógł zbiegły Karawecki zabrać dla przyswojenia takowego nazwiska, pod onym ukrywania się, innych żadnych świadectw niema chyba one sam sobie przysposobił. Gdyby się takowy zbieg gdziekolwiek okazał, klasztor Kanoników Lateraneńskich uprasza o dostawienie onego do tegoż klasztoru, przy upewnieniu dla dostawiającego przyzwoitey nagrody.

Roku 1825 mca maja 12 dnia, takowe ogłoszenie o zbiegłym poddanym do XX. Kanoników Lateraneńskich należącego Redakcyja Kuryera Litt. do Gazety umieścić może. Świadczą Sędzia Grodz. Wilen. Antoni Pomarnacki.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Е.

3. ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома Чинъ Санкшнпетербурскаго Опекунскаго Совѣща симиъ объявляеиша, что въ ономъ продаеиша заложениое и пресрочениое недвижимое

имѣние Вишебскаго помѣщика Викеннія Хржановскаго, состоящее Вишебской губернии Нѣвельскаго повѣса при сельцѣ Мацковѣ 4, въ деревнѣ Починкахъ 18 и шого 22 ревизскихъ мужеска пола души съ рожденными после ревизии, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всѣмъ на оной спроеиенъ, для чего и назначаются вновь два шорга сего года въ сентябрь мѣсяцъ первый 1го и второй 3го числа; желающие купить сие имѣние могутъ являеиша въ Опекунскій Совѣщъ означенныхъ чиселъ въ присудшенное время, и видѣиша въ ономъ продаваемому имѣнию опись и условия.

Экспедишоръ Пѣтръ Мещерскій.

3. Od Rady Opiekuńskiej St-Petersburskiej CESARSKIEGO domu wychowania ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedaie się oddany na ewikcyą i przeterminowany majątek Wincentego Chrzanowskiego Obywatela Witebskiego, położony w Witebskiej gubernii w Newelskim powiecie, w przysiółku Mackowie dusz 4, we wsi Poczynkach 18, a wogóle 22 rewizyynych płci męzkiey dusz z urodzonymi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niey zabudowaniem; na co naznaczają się na nowo dwa targi w mcu 7brze teraznieyszego roku: pierwszy 1go a drugi 3 dnia; życzący kupić takowy majątek, zechcą przybyć do Rady Opiekuńskiej w dniach oznaczonych w czasie posiedzenia, gdzie mogą widzieć inwentarz majątku i warunki.

Expedytor Piotr Meszczerski.

2. W Gubernii Mohilewskiej w majątku Homelskim Grafa Rumiancowa Kanclerza Państwa odkrywa się dla wielkiey obfitości przedaż merynosow zaprowadzenia najlepszych gatunkow w następującej ilości.

1)	15 baranow	każdy	po	rubli	500	assyg.
2)	50 baranów	—	—	—	250	
3)	100 baranów	—	—	—	200	
4)	225 owiec	—	—	—	40	
5)	i 300 owiec	—	—	—	15	

Obywatele których żądaniem będzie przystać swoich pełnomocnych mogą im polecić, aby po swoim przyjeździe wybierali co się im podoba nie przymuszając brać pewney liczby szczegolney w każdej partyi, lub taką, a taką liczbę owiec podług liczby wziętych baranow.

Jeżeli przysłani powierni rozbiorą całą oznaczoną liczbę merynosow, to samo przez się rozumie się, iż wtenczas na ten rok przedaż ustatnie, a późno przysłani niepowinni uskarżać się, że im nie wydają tey liczby baranow za którą przyjechali. O teyże przedaży mającey nastąpić w roku przyszłym wcześniej ogłosić się przez gazetę.

Główna administracyja spraw Homelskich ma honor oznaymić że od dnia dzisieyszego na przyszłość; ani sam Kanclerz Państwa, ani wspomniona administracyja nie będą przyymować uprzednio prośb o zaliczenie wcześniej jakiegokolwiek liczby baranow lub owiec, dla znajomości, albo przez wzgląd na osoby które takiego będą życzenia.

W folwarkach majątku Homelskiego znajduje się do sprzedania owsa angielskiego 50 czetwerti, a nadto jeśliby kto z obywateli białoruskich życzył nabyć, można dostać wielkiego białego grochu moskiewskiego 380 czetwerti, i owsa węgierskiego 380 czetwerti za mierną

cenę, dla czego zechcą przysyłać umyślnych z pieniędzmi do głównej dziedzicznej administracji Homelskiej na zasadzie wyżej wymienionej.

3. Od Litewsko-Wileńskiego gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie należnego Pożyczkowemu Bankowi Państwa od Hrabiego Stanisława Manucego, kapitału w góle 35,000 rub. sreb. i 36,000 rub. assygn., z znarostem procentami i upłynieniem terminu, oddano na sprzedaż majątki tego Manucego, w Brasławskim powiecie w wsiach Mudzinka 35, Rozow 62, Zwirin 59, Olichn 40, Borowiki 31, Mieyszuly 22, Lekiszyski 8, Dukeli 30, Czerniszki 6, Jurewicze 5, Radkuny 11, Kupczeli 4, Bortniszki 16, Puzowicze 6, Bortkuniszki 19, Pietruniszki 24, Kumpinie 29, Eydyniany 22, Bieluniszki 15, Purwieniszki 9, i zaścianki Rozow 11, Komorowszczyzna 15, Licerwieszki 16, Maleny 8, Kolenkowszczyzna 9, Łoszewicze 5, Jurewicze 10, Medynki 5, Pismałach 11, Purwieniszki 7 dusz; a zatem życzący kupić pomieniony majątek, zechcą przybyć do tego Rządu na naznaczone do targow terminy: 1szy 22, 2gi 24 następującego mca junii, a 3ci ostateczny we trzy miesiące od d. pierwszego wydrukowania, które później nastąpi w Sankt Petersburgskich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 5 maja 1825 roku.

Assesor i Kawaler Nowicki.

Sekretarz i Kawaler Kleyst.

Stołu Naczelnik Kowalenok.

2 Roku 1825 miesiąca apryla 20 dnia. Przed Aktami Ziemskimi Powiatu Upitskiego, oświadczenie imieniem JO. Xięcia Ignacego Giedroycia Rottm. Kawaleryi Narodowej i Kawalera, czyni się w tém: dekretem oczewistym Sądu Głównego Departamentu Czasowego w 1824 junii 10 dnia ferowanym w sprawie z JW. Rachelą z Kościuszkow Platerową Mar. Onikszyń. i jej nieletnim potomstwem, oraz opiekunami, sądzono dla żalcego Dellra rubli srebr 10,392 kopiejek 78 pięć szóstych i rub. assygnacyjnych 600, cytują się wyrazy tegoż dekretu: „Iżby „JW. Racheli Platerowej i jej potomstwo, sukcesorowie zeszłego Tadeusza Platera, summe „rub. srebrnych 10,392 kopiejek 78 pięć szóstych „i rubli assygnacyjnych 600, na dniu 23 apryla „następnego 1825 roku, przy Aktach Ziem- „skich Wilkomierskich nieprzyjmując areztów „i nienabywając wlewkow pod ich nieważno- „ścią Xięciu Ignacemu Giedroyciowi Rottm. „samemu aktorowi lub prawnie umocowanemu „za wydaniem kwitacyi opłacili nakazuje, a „w zdarzeniu nieopłacenia wolną inekwitacyą „wraz po uchybionym terminie i każdego cza- „su bez obwieszczenia tylko za tym dekretem, „przez właściwe Policje Ziemskie, z wolnym „użyciem pomocy władzy wykonawczej, w mia- „rę siódmego procentu, naprzód do majątku „Pomusza i Pokroyszczyny, oraz dalszego JW. „Racheli Platerowej funduszu, jeśliby zaś ta- „kowe dla uprzednich konwikcyow zajęte by- „nie mogły. lub w jakiej części nie wystarcza- „ły, wtedy już tąż inekwitacyą do majątku So- „daliszek Xięciu Ignacemu Giedroyciowi do- „zwala.“ Gdy więc Pomusze i Pokroyszczyna, oraz Sodaliszki są ewikcyą dla JO. Xięcia Giedroycia, jak niemniej dalszy fundusz JW W. Platerow, iżby więc nikt w żadne układy kontraktu nie wchodził, żalujący delator przez pu-

bliczna do Akt oświadczenie zapowiada, i do Gazet Kuryera Litewskiego pomieszcza, w imieniu aktora i za plenipotencyą, podpisuje (W protokule podpisano) Wincenty Jozefowicz Sekretarz Gran. Upit.

Zgodność z protokulem poświadczam, Dyonizy Poskoczym Ziemski Ptu Upit. Regent.

Wolno drukować, Maciej Paszkiewicz Pisarz Ziemski Ptu Upit.

2 Roku 1825 miesiąca apryla 20 dnia. Przed Aktami Ziemskimi Ptu Upitskiego, obecnie znajdując się W. JPan Józef Zawisza Assesor b. Sądu Niższego Ziem. Upit. czynił oświadczenie takie: majątek Pojeziory w pcie Upit. położony, spadkiem sukcesyi po oycu ś. p. Józefie Zawiszy Rottm. Wilkom. dostał się do oświadczonego i brata Alojzego Zawiszy Sędzię Gran. Upit., ten majątek po zeyściu dycy, oświadczaający Józef Zawisza Assesor łącz- nie z swym stryjem i familią rządził przez lat 12, w ciągu takowego rządu przez karystyczne lata i processa wyniki i różne interessa, oświadczaający nietylko że nie miał z prac łożonych korzyści, ale przez to zaciągnął długi i z rachunku tej dzierzawy ze schedy dla brata należnej, wpadł w znaczne decessa, co zmusiło ony sprzedać, a po wypłacie brata nadmienionej schedy został uszczuplonym z oyczystego funduszu, że zaś z kredytorami układając się mianowicie, z Xięciem Jakubem Puzyną, Wyszowiczem, Józefem Brzozowskim Rottm. Lidz- kim, Ignacym Bażeńskim Regentem, Justynem Paszkiewiczem Sędzią Granicznym Upit., Kazimierzem Błowdziewiczem Rottm. Wikom. i Sylwestrem Kuprewiczem, doświadczył od nich powolności i ludzkości, w odstąpieniu nie małej części zawimeń; chcąc by- odpowiednim, w tej doznanej ich dobroczynności, przez te w Aktach powiatowych i Gazecie Kuryera Litewskiego zapisując się oświadczenie, składa wieczną wdzięczność i podziękowanie, (w protokule podpisano) Józef Zawisza Assesor b. Sądu Niższego Ziem. Upit.

Zgodność z protokulem poświadczam, Dyonizy Poskoczym Ziemski Ptu Upit. Regent.

Ze może być umieszczone w Gazecie Kuryera Litewskiego, poświadczam Franciszek Łopaciński Sędzia Ziem. Upit.

2. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na rozdział majątku JW. Honoraty z Matuszewiczów wprzód Baronowej Gersdorffowej, teraz Żmijowskiej, Biała Waka zwanego w pcie Wilen. sytuowanego, ustanowiony, zawiadamia kredytorów i pretensorów, oraz wszystkie interessowane strony, że dekret oczewisty pryncypalny w Izbie Płowej Sądu Ziem. ptu Wilengo w dniu 14 terazniejszego mca maja promulgować będzie. Dat. 1825 r. mca maja 9 dnia.

Prezydent Michał Sawicki.

Sędzia Joachim Czyż.

Sędzia Alojzy Jasiński.

3. Wyjeżdża za granicę do Królestwa Pruskiego do miasta Królewca, Wileńskiego rzey gildyi kupca Salomona Heymana Prysaszczyk, Wileński mieszczanin Josiel Tobiaszewicz Zakheym z synem swoim Abrahamem, i służącym Wölfem Szmyłowiczem, na miesiąc ośm.

OGŁOSZENIE.

Rząd IMPERATORSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu podaje do wiadomości publicznej, że dobra Bezdzież w Gubernii Grodzieńskiej w powiecie Kobryńskim położone, do tegoż Uniwersytetu należące, wypuszczają się będą przez publiczną licytacją w trzyletnią arendowną dzierżawę, od dnia 24 czerwca 1825 roku zaczynać się mającą. Takowa licytacją odbywać się ma we trzech terminach, pierwszym 16, drugim 18, a trzecim i ostatnim 20 czerwca r. t.

Dobra te składają się z folwarków, Bezdzież, Droboty, Czabajówka i Hołowczyce, z których trzy pierwsze położone są w jednym obrębie, w odległości jeden od drugiego o milę, na boku trakcie od Pińska na Wołyń, a w odległości mil 8, od Pińska, od kanału żeglownego Ogińskiego mil 7, od powiatowego zaś miasta Kobrynia mil 10, czwarty położony od pierwszych o mil 5 i tyleż od miasta Kobrynia. Przez obręb tego folwarku płynie kanał żeglowny łączący rzekę Pinę z Muchawcem.

Tabella wykazująca stan folwarków do dóbr Bezdzieża należących i wyciąg z nich intraty.

Gruntu w każdym polsku morgów.	Sianożęci Morgów.	Stan folwarków.	W s i e.	D y m y.					z istudymów mile.	D u i e.		
				Karczemne.	Milowe.	Ciągłe.	Czynszowe.	Kłonicze.		Powność tygodniowa.	Gwałty roczne z dymów ciągłych.	Szczepki roczne z dymów ciągłych.
270	727	W folwarku Bezdzieżu . . .	10	4	11	175	107	28	1520	399	6	8
268	391	— — — Drobotach . . .	6	2	—	117	16	10	—	261	6	8
226	498	— — — Hołowczycach . . .	3	3	—	39	50	20	—	308	6	8
123	347	— — — Czabajówce . . .	3	1	—	61	5	6	—	1541	6	8

I n t r a t a.		Za mile.				G o t o w y g r o s z s r e b r .				I n t r a t a.			
		Z czynszu.		Z propinacyi.		Z ogrodów chmielników i stana.		Z krescencyi.					
		Rub.	K.	Rub.	K.	Rub.	K.	Rub.	K.	Rub.	K.		
Z folwarku Bezdzieża	99	—	1554	53	400	—	120	—	1041	—	—	—	
— — — Drobotów	—	—	321	—	255	—	82	—	981	60	—	—	
— — — Hołowczyc	—	—	741	29	350	—	160	—	859	20	—	—	
— — — Czabajówki	—	—	116	36	90	—	46	—	458	4	—	—	

Nota. Wybieranie czynszów i podatków nie będzie należeć do dzierżawcy, lecz do Kommissarza od Uniwersytetu ustanowionego.

Warunki dla przystępujących do licytacji.

- 1) Folwark Bezdzież z Drobotami, a folwark Czabajówka z Hołowczycami, razem lub też każdy poosóbno licytowane będą.
- 2) Kogo ustawy krajowe wyłączają od posiadania dóbr ziemskich, ten do dzierżawy przypuszczony nie będzie.
- 3) Kto przygranicza swoim dziedzicznym lub posiadowanym przez arendę albo zastawę do dóbr Uniwersyteckich majątkiem, ten podobnie przypuszczonym niezostanie do dzierżawy tego folwarku, do którego przygranicza.
- 4) Każdy przystępujący do licytacji, złożyć powinien: a) ewikcyą jednoroczną okazanej intracie oprócz czynszów odpowiadającą z tych folwarków, które chce licytować. Ta ewikcyą może być dana albo na dobrach nieruchomości, o których swobodności zaświadczenie Sądu Głównego zgo Departamentu, podług zwyczajnej formy złożone być powinno, albo w gotowych pieniądzech, monetą krajową srebrną, do proporcji jednorocznej intraty w Rządzie Uniwersytetu za rewersem złożyć się mających, które potem na ewikcyą na dobrach nieruchomości wymienione być mogą. b) Jeżeli posiada własny majątek, świadectwo powiatowego Marszałka i Sądu Niższego, że włościan nieuciemiężał, dobrze prowadził gospodarstwo i podatki regularnie opłacał; jeżeli posiadał cudzy majątek, oprócz powyższych świadectw Marszałka i Sądu Niższego, złożyć ma nadto świadectwo dziedzica, że regularnie opłacał arendę i włościan nieuciemiężał.
- 5) Kto przez licytacją utrzyma się przy dzierżawie, temu kontrakt formalny przez Rząd Uniwersytetu wydany zostanie, z obowiązkiem dostarczenia przez kontrahenta walorowego papieru.
- 6) Zaden kontrahent pod żadnym pozorem nie może się cofnąć od ceny na ostatnim targu postąpionej, a w przypadku cofnięcia się, czyli odstąpienia od zaliczonej dzierżawy, jednoroczna intrata pro evictione złożona, na zawsze przepada, i jako vadium obraca się na rzecz Uniwersytetu; kto zaś ewikcyą złoży nie w gotowiznie lecz na majątku nieruchomości, w takim razie wyrażone vadium jednorocznej intracie odpowiadające, pozyskane będzie z tegoż nieruchomości majątku.
- 7) Każdy z kontrahentów, sam aktor lub prawnie szczególnie do tego aktu umocowany plenipotent, przed przystąpieniem do licytacji podpisać się obowiązany, że prawidła dla przystępujących licytacji, warunki do kontraktu i wiadomość o stanie dóbr Bezdzieża czytał.

Roku 1825 maja 4 dnia

Sekretarz Felix Mierzejewski